LACRĂMIORA - proza erotica

de Sergiu Somesan

din volumul « Sapte flori erotice», sub tipar la editura Vremea

email
sergiu_somesan @yahoo.com

Eram student în anul doi la Institutul de Mine Petroşani când am observat că în tot oraşul nu era nici o fată de vârsta mea disponibilă şi care să fie cât ce cât acceptabilă. De fapt părea să nu fie niciuna, dacă facem excepţie de Amalia, singura fată din an, mare cât o balenă şi disponibilă tot timpul şi pentru toată lumea, şi care din cauza asta nu-i mai trebuia nimănui. Părea că în oraşul acela muncitoresc toate fetele erau ţinute de localnici în carantină, sub trei rânduri de lacăte, în locuri nu doar greu accesibile, dar şi necunoscute. Uneori când ieşeam la plimbare pe strada Republicii – aţi observat că aproape fiecare mare oraş are câte o stradă numită a Republicii, pe care nu circulă maşinile şi pe care se pot agăţa fete? – mă uitam de-a lungul ei şi nu vedeam decât o mare de bărbaţi. Ei bine, în cazul Petroşaniului lucrurile erau adevărate numai pe jumătate: adică strada, da, se numea Republicii şi pe ea nu circulau maşini, dar niciodată nu am agăţat vreo fată pe ea. Rar, rar de tot când apărea câte una era înconjurată de o ceată aşa de mare de băieţi care se înghionteau să ajungă cât mai aproape de ea, cu speranţa să-i smulgă măcar un surâs sau să-i spună doar o vorbă, încât nici un tânăr cu mintea întreagă nu s-ar fi înscris într-o cursă dinainte pierdută. Când, sătui de coeficienţi stadimetrici, teodolite Zaiss, alidade şi planşetele topografice, coboram de pe Colina Institutului în oraş, băteam îndelung împreună cu colegii strada Republicii dintr-un capăt în altul, fără să zărim nici o fată mai de doamne-ajută. Nu trecea multă vreme până să ne dăm seama că pierdeam timpul de pomană, şi intram pleoştiţi la câte un film. În ciuda faptului că era municipiu, Petroşaniul avea un singur cinematograf; minerii apreciau, se pare, cu totul alte distracţii. Nu a trecut mult până să bag de seamă că de fapt posibilităţile de distracţie erau nule. Un cinematograf, un teatru – care avea spectacole din ani în paşti –, o imensă

casă de cultură mai mult goală – încă nu începuse Zdrăngăneala României –, şi cam atât. Discotecă numai sâmbăta şi numai până la ora zece seara. Ah, da, şi mai era o imensă bibliotecă municipală în care mi-am petrecut cea mai mare parte a anului întâi şi în care mă afundam uneori cu zilele, uitând să mai ies la lumină. Cum nimic din ceea ce scriam nu îmi ieşea aşa cum aş fi vrut, îmi propusesem să copiez în fiecare zi câte zece pagini din clasici. După *Doamna Bovary* a urmat *Iarna vrajbei noastre*, a lui Steinbeck, care m-a impresionat aşa de mult, încât am copiat-o chiar de două ori. Dar parcă am mai spus: voiam să devin scriitor. Dorinţa asta a mea a crescut în mine de-a lungul timpului şi o mulţime de întâmplări şi de coincidenţe din viaţă m-au făcut să cred că da, sunt predestinat să ajung scriitor. Mai întâi maică-mea, care a manevrat destinul făcând în aşa fel, încât să aleg din farfuria cu daruri de la tăierea moţului tocmai un stilou. Apoi ruşii, muscalii – cum îi numea bunicul meu – care ne-au ocupat ţara şi le-au dat puterea comuniştilor, apoi comuniştii înşişi, care i-au colectivizat pe ţărani, printre care şi pe Moşul meu, făcându-mă să scriu primul meu roman la nici doisprezece ani, o pastişă grosolană după *Alexandria* ca să uite Moşu' că i-au luat comuniştii pământurile. Ar fi trebuit o fire mai tare decât a mea ca să nu creadă că toate astea au fost potrivite în aşa fel de mâna nevăzută a destinului. Mult mai târziu, mătuşa mea preferată, Silvia, sătulă să-mi tot subvenţioneze cărţile care zăceau nevândute prin librării, mi-a spus:

– Bă puţă – ea îmi spunea „bă puţă" de când o ştiu şi probabil că şi pe patul de moarte dacă voi fi lângă ea o să-mi spună la fel –, e aberant să crezi că mă-ta, ursitoarele, ruşii, comuniştii şi de fapt întreg universul au conspirat numai pentru ca tu să ajungi scriitor. Era bine dacă conspirau ceva mai puţin şi-ţi dădeau în schimb şi ţie o fărmă de talent.

M-am supărat grozav pe ea, un timp nu ne-am mai vorbit, mai ales de când am aflat că printre cunoştinţe mă poreclise, cu o uşoară nuanţă peiorativă: „Nepotul ăla al meu… Cum nu îl ştii? Scriitoraşul". După ce plecase în Australia şi văzuse cum arată un ornitorinc, îmi spunea „scriitorinc", sau poate era mai puţin incultă decât credeam eu şi îl citise totuşi pe Dan C. Mihăilescu. Oricum, nu a îndrăznit să îmi zică în faţă nici scriitoraş, nici scriitorinc, dar asta m-a făcut, după ce am aflat de la alţii cum îmi zicea, să nu mai am încredere în ea şi nici să nu-i mai cer bani de cărţi. Sau poate că a făcut-o intenţionat ca să scape de cererile mele?

În clasa a şasea, citindu-mi o compunere, profesorul meu de atunci, Vasiliu îl chema, mi-a spus ceva despre cât de frumos ştiu să povestesc. Şi că ar merita să mă fac scriitor. Îşi pierdea uneori şi câte o jumătate din oră vorbind numai cu mine şi explicându-mi ce frumos este să fii scriitor – îl cunoscuse personal pe Sadoveanu, avea şi o carte cu autograf de la el – şi cum scriitorii pentru a putea scrie mai bine despre subiectele lor se duceau asemenea vechilor regi şi se amestecau printre muncitori şi munceau incognito alături de ei ca să poată scrie cât mai fidel despre ei. Era un adept al literaturii proletcultiste, dar de unde să ştiu eu pe atunci aşa ceva? Datorită lui am schimbat zeci de meserii, dintre care nici una nu mi-a plăcut cu adevărat, şi în anul ăla am început să mă întreb serios dacă este de ajuns numai dorinţa pentru a putea deveni scriitor. Aveam 20 de ani şi mii de pagini copiate din marii autori, dar nici măcar o singură pagină scrisă de mine care să mă mulţumească într-adevăr. Ceea ce scriam eu părea copii fidele ale compunerii din clasa a şasea. Da, cuvintele se înşiruiau frumos, se chemau unul pe altul şi de atâtea ori le tot schimbam şi le şlefuiam, că greu ai mai fi putut schimba un singur cuvânt ca întregul să arate mai bine. Dar atâta tot: o poveste spusă frumos, însă nici un fel de conţinut. Ridicai poleiala şi vedeai că sub ea nu e nimic. Totul era în zadar: niciodată nu aveam să ajung, precum Cărtărescu, să am sentimentul că textul se scrie singur, fără înţelegerea mea.

*

Ajunsesem în anul trei, tot nu aveam nici o prietenă şi nici multe şanse să fac rost de vreuna. Câteva aventuri cu o bucătăreasă de la cantina căminului mi-au lăsat un gust amar în gură şi un puternic miros de rântaş pe haine. Păream condamnat pe vecie la vizitele furişate în magazia cu alimente, la dezbrăcatul pe apucate în semiîntunericul tăiat oblic de trei raze de soare, care mă făcea să mă cred Giovani din Ciociara în timp ce o viola pe Sofia Loren. Dacă deschideam ochii nu vedeam însă decât faţa lătăreaţă a bucătăresei şi nările îmi erau invadate de mirosul de rântaş al şorţului ei aruncat neglijent lângă noi. Îi închideam repede la loc şi încercam să îmi imaginez cum cea care gemea

„ioi, ioi“ nu era Edith de la cantină, ci Sofia Loren, care spunea „si, si“. Biata Sofia Loren, nici nu ştie prin câte a trecut în mica magazie a cantinei din Petroşani!

Edith ieşea prima din magazie, cu un coş cu ceapă sau de cartofi în mână, şi, după ce se asigura că drumul era liber, îmi bătea şi mie în uşă, semn că puteam să plec. În minutele acelea nesfârşite în care aşteptam semnalul culcat pe sacii cu fasole, eram mai hotărât ca oricând să devin scriitor. Măcar pentru a putea înfrumuseţa momentele astea folosindu-mi talentul atunci când va veni vremea să-mi scriu memoriile. Aveam vreo 20 de ani şi singurele mele aventuri erau cu o bucătăreasă care abia vorbea româneşte şi care era cu aproape zece ani mai mare ca mine. Singura mulţumire era că primeam o porţie dublă de gulaş, spre invidia colegilor, care nu bănuiau nimic. Era ceva, dar nu îndeajuns, şi nu vedeam niciun mijloc de a ieşi din impas şi nici de a scăpa de Edith, care devenea pe zi ce trecea tot mai posesivă. Asta până mi-am adus aminte de Nelu, mai vechiul meu prieten şi consătean. Era veteran din anul cinci şi singurul care ştia de legătura mea cu Edith, aşa că l-am căutat.

– Auzi, Nelule, am o problemă. Nu ştiu cum să scap de Edith… În ultimul timp a devenit foarte posesivă şi mă bate la cap să o scot la film şi…

– Nici vorbă, făcu Nelu. Lasă, că te scap eu de ea, că asta vrea altfel, mâine-poimâine, să o iei şi de nevastă. După-amiază la patru să vii în biroul UTC.

Uitasem că el era şi secretar UTC pe institut. De fapt nu-şi lua – nici el şi nici alţii – rolul prea în serios şi cât am fost la facultate am participat la doar două şedinţe. Cea mai mare grijă a lui era să scrie procesele-verbale privitoare la şedinţe şi nu cumva vreunul prea zelos să-l dea de gol şi să-l facă să-şi piardă biroul unde mai aducea câte o tânără utecistă din oraş să o instruiască.

Pe la patru urc în clădirea administrativă, ajung în faţa biroului pe uşa căruia cu litere aurite scria mare: Secretar UTC. Dinăuntru se auzea zvon de glasuri şi am ezitat înainte să bat în uşă. Până la urmă mi-am luat inima în dinţi şi am ciocănit uşor. După ce mi s-a răspuns am deschis uşa încet şi am intrat.

La un birou impozant, plin cu hârtii, Nelu, sobru şi serios cum nu îl văzusem niciodată, îmbrăcat cu un costum închis la culoare cu dunguliţe albe, care îl făcea să semene mai degrabă a şef de clan mafiot decât a secretar UTC, îmi făcu semn să mă aşez

pe unul dintre fotoliile din faţa lui. Unde pe celălalt fotoliu, stând uşor numai pe margine, roşie toată la faţă, aştepta Edith.

După ce m-am aşezat şi eu, Nelu a tuşit şi şi-a dres glasul, apoi a început:

– Reiau deci discuţia de până acum şi pentru dumneata. Există în institut zvonul că dumneavoastră, infirmând încrederea pe care partidul, conducerea institutului şi eu personal am investit-o în dumneavoastră, dumneavoastră, zic, trădaţi toată această încredere şi vă futeţi ca nesimţiţi pe sacii de cartofi şi de ceapă din care dumneata – se întoarse el spre Edith – ai tupeul să prepari apoi mâncare pentru toţi studenţii…

– Şi pentru profesori, am adăugat eu ca să-i mai temperez avântul – prea se credea la o şedinţă adevărată.

– Da, ştiu, şi profesori, şi secretarul de partid, ba chiar şi eu, fir-ar a dracului de treabă. Dacă o singură dată vă mai prind că vă futeţi chiar şi numai din ochi, pe dumneata – se întoarse spre mine furios – te exclud din institut şi o să am grijă să nu mai fii primit în nici o altă instituţie de învăţământ superior din ţară.

Se întoarse spre Edith, care se făcu mică sub degetul lui acuzator.

– Iar pe dumneata am să am grijă să pun să te încadreze în subteran. Ai să fii prima femeie vagonetar din ţară şi am să am grijă să împingi la vagoane până ieşi la pensie. Şi acum plecaţi din faţa mea până nu mă răzgândesc.

Biata Edith a luat-o înaintea mea şi a ieşit ca dusă de vânt. Eu am rămas mai în urmă, văzând semnul pe care mi-l făcuse Nelu, şi până am deschis uşa grea şi capitonată din Edith nu mai era nici urmă pe coridor, aşa că m-am întors înapoi.

Nelu îşi dăduse jos haina şi numai în cămaşă zâmbea cu gura până la urechi.

– Sunt mare, mă, nu? Trebuie să serbăm cumva eliberarea ta din robie! a spus el, iar eu ştiam la ce se gândea.

Cu vreo lună în urmă primisem un pachet de la bunicii mei. La loc de cinste se găsea o sticlă cu palincă fiartă de două ori, căreia toţi i-au apreciat aroma. Din nefericire, printr-un fel de telegraf care funcţiona fără greş în tot căminul, în camera noastră s-au mai înfiinţat câţiva, şi pe când a ajuns Nelu abia mai erau două degete pe fundul sticlei. A fost şi singurul care a văzut că primisem două sticle şi că pe una o dosisem şi o pusesem bine sub cheie.

– Du-te după ea! De data asta o bem numai noi doi, îmi spuse el, şi nu aveam niciun motiv să-l refuz.

Până am ajuns în cameră şi înapoi cu sticla bine pitulată sub haină, mă gândeam numai la cum vom arăta noi doi după ce vom bea sticla de palincă. Speram să găsesc vreun motiv şi după câteva păhărele să mă fac nevăzut şi să-i las restul lui. În fond merita, nu?

N-am scăpat aşa uşor. Pahar după pahar, sticla se golea şi noi ne simţeam din ce în ce mai bine şi mai aerieni amintindu-ne de vechi întâmplări. Am găsit şi nişte coji de pâine vechi într-un sertar şi am început să le ronţăim cuprinşi de o foame grozavă. Mi se păreau puţin mucegăite, dar el susţinea că erau doar pătate cu tuş verde, aşa că am ronţăit şi am băut mai departe. Toaleta era undeva afară, pe coridor, şi când m-am dus să mă uşurez Giuşca, femeia de serviciu care făcea curat după-amiaza prin birouri, o ţigancă între două vârste, mică, neagră-vineţie şi noduroasă, se uită lung după mine, aşa că am încercat să merg cât mai drept. Auzise ea voci la Nelu în birou, poate simţise că era rost de băutură, că spăla pe jos pentru a treia oară în faţa biroului. Vorbea stricat româneşte şi uneori ne mai distram întrebând-o ba una, ba alta doar de dragul de a auzi cum poceşte cuvintele.

Când m-am întors, cuprins de cine ştie ce vagi pofte, i-am spus lui Nelu:

– Ei bine, de băut am băut, de mâncat am mâncat, ce bună ar fi fost acum o femeie!

Nelu a râs gros, cu gura încleiată, a luat o cană şi a plecat la baie să aducă apă cu gândul să facă o cafea ca să ne trezim şi să ne dispersăm. S-a întors după numai un minut ţinând-o de după cap pe Giuşca şi aruncându-mi-o în poală.

– Ai vrut o femeie? Ţi-am îndeplinit dorinţa: uite o femeie!

Ce-o fi fost în capul meu? Ce-o fi pus bunică-meu în palinca aia, nu ştiu, destul că am prins-o pe Giuşca, am pus-o pe fotoliu şi am început să o călăresc mimând un act sexual, în timp ce ea chirăia sub mine, iar Nelu se strica de râs. „N-ai să vezi niciun şoarece mort sub sac“, spune o vorbă veche, şi nici Giuşca nu a păţit nimic sub greutatea mea, căci numai greutate mai aveam să o impresionez. Care se pare că nu a impresionat-o cine ştie ce, pentru că după ce s-a convins de inutilitatea demersului meu şi-a eliberat o mână şi m-a apucat de fudulii frământându-mi-le de parcă ar fi căzut în malaxorul de

cărbune al minei. Nu puteam spune nimic, am tras doar aer în piept să scot un răcnet, şi atunci în liniştea totală s-a auzit vocea dezamăgită a femeii:

– Apoi, tu ce vrei să faci la mine? Nu vezi că-i mole?

Între timp Nelu şi-a revenit şi s-a apropiat de fotoliu încercând să ne despartă, după cum mi-a zis el mai târziu. Eu îl suspectez că îi era teamă ca eu, băut fiind, să n-o violez de-adevăratelea pe smochina aia la el în birou, şi uite-aşa să se ducă dracului o carieră de tânăr secretar UTC atât de promiţător începută. Oricum, în timp ce el se apropia de noi din grămada alb-vineţie (alb eu, vineţie ţiganca) o pereche de ochii vii îi urmărea cu atenţie mişcările, iar când a ajuns destul de aproape o mână noduroasă s-a întins spre el pipăindu-l şi Giuşca a spus dezamăgită:

– Apoi, tu la ce venit? Că şi a ta e mole…

S-a scuturat de mine aşa cum se scutură un câine de purici, şi-a recuperat mătura şi a plecat bombănind supărată pe coridor:

– Domni cu pule blege şi vrea fute la mine…

Am dormit acolo la Nelu în birou, eu pe o canapea şi el pe două mese. A doua zi de dimineaţă, ne-am spălat şi aranjat cât de cât şi chiar dacă ne simţeam mahmuri capul nu ne durea deloc.

– Bună palincă are bunicul tău, a spus Nelu scuturând din cap, parcă nevenindu-i să creadă că nu-l durea. În orice caz, drept să-ţi spun, atâta ţuică dintr-o dată n-am băut în viaţa mea.

Nu am fost la primul curs nici eu, nici el şi am rămas încuiaţi în birou să punem ţara la cale. El a fost mai concis şi a pus punctul pe i, dovadă că nu l-au ales ăştia chiar degeaba secretar UTC:

– Deci tu ai scăpat de unguroaică, numai că acum ne-am procopsit amândoi cu o ţigancă pe cap, care e convinsă că suntem morţi după ea.

A stat un pic pe gânduri, apoi a făcut câte o cafea. A băut-o cu înghiţituri mici, apoi a mai luat un gât de ţuică şi restul a pus-o bine, făcându-se că nu observă cum priveam spre sticlă.

– Uite cum facem! La trei, când vine ţiganca, trebuie să avem o discuţie serioasă cu ea. Trebuie să fim perfect treji şi să-i explicăm că ziua de ieri a fost aşa, o excepţie, şi

că de acum fiecare trebuie să ne cunoaştem locul. Trebuie să o punem la punct, altfel asta o să ne apuce de scule când şi pe unde ne vede. Ne facem dracului de râs…

Zis şi făcut. După-amiază, când am văzut-o pe Giuşca intrând în clădire, noi, care o aşteptam după uşă, am flancat-o imediat, iar Nelu, foarte serios, a început să-i explice.

Asta nu ştiu dacă a ascultat ceva din ce-i spunea; oricum se pare că a prins esenţialul, pentru s-a întors spre el, a zâmbit până la urechi cu gura ştirbă şi, fără să se uite nici în stânga nici în dreapta dacă o vede sau nu cineva, l-a bătut amical peste prohab în timp ce mergea alături de el:

– No, taci şi nu te mai da mare acu', că io ştiu că ţi-o plăcut…

Am cotit-o în prima încăpere care mi s-a ivit în cale, pentru că simţeam că urma să am parte în curând de acelaşi tratament, şi de atunci luni de zile am evitat să o mai întâlnesc; de câte ori vedeam o găleată sau o mătură fugeam cât vedeam cu ochii înainte de a vedea cine-i stăpâna uneltelor.

*

– Poate că fostul tău profesor avea dreptate, îmi spunea uneori Mircea Andraş, trebuie să mai creşti, să te mai maturizezi, să mai practici vreo meserie, două…

– Sau să dau cu capul de vreo ţeavă de aeraj, adăugam eu morocănos în timp ce mergeam alături de el de-a lungul galeriei prost luminate.

Mircea era un băiat cu vreo trei ani mai mare decât mine, era topograf la mină şi îl întâlnisem pe când făceam practica în subteran. Nu ştiu cum ne-am găsit aşa unul pe altul, dar după numai câteva vorbe schimbate am aflat că şi el scria la un roman de ani buni de zile. Nici lui nu-i mergea treaba prea bine, deşi avea o tehnică oarecum diferită: îşi propusese să scrie în fiecare zi, mărunt, cel puţin o pagină, indiferent dacă avea sau nu chef de asta. Scria aşa de mărunt şi de frumos, încât pagina lui caligrafiată făcea aproape cât o pagină dactilografiată la două rânduri.

– Îţi dai seama, îmi spusese el entuziast în prima zi când l-am cunoscut, într-un an de zile o să am un roman de 365 de file, pentru că lucrez şi duminica.

– Şi de ce nu îl ai încă? l-am întrebat eu cu inocenţa neofitului. Doar scrii de atâţia ani la el…

A evitat să-mi răspundă, dar mi-a promis că a doua zi o să-mi aducă un capitol, aşa că mi-am petrecut orele de practică ascuns într-un vagonet dintr-o galerie părăsită şi citindu-i foile una câte una la lumina palidă a lămpii de miner şi încercând să nu i le murdăresc. O poveste de dragoste frumoasă, dar pierdută cu totul sub preţiozităţile stilistice. Nu mi-a cerut niciodată părerea despre ceea ce am citit şi nici eu nu i-am spus, şi poate de asta mai suntem încă şi astăzi, după atâţia ani, prieteni. Oricum, în curând am uitat şi de el, şi de romanul lui, pentru că între timp am găsit nu mai ştiu la cine o listă cu două sute de cărţi pe care ar trebui să le citească orice om cult, cu atât mai mult unul care vrea să ajungă scriitor. Şi anul trei se părea că o să treacă la fel de repede ca şi primii doi, cu mine umblând năuc după cărţi de care nu auzise nimeni: *Istoriile* lui Polibiu, *Anabasis* a lui Xenofon, *Zidul de bronz* al lui Lu-Sin. Disperarea mea era atât de mare, încât, cum în Petroşani nu se găsea nici un anticariat, în câte o sâmbătă dădeam o fugă până la Deva, unde mai completam cât de cât lista. Era o vreme în care umblam năuc pe străzi scoţând din când în când lista din buzunar, la cantină stăteam cu ochii pe ea uitând să mănânc, iar la cursuri o ţineam deasupra, pe pupitru, bifând, apoi ştergând câte un titlu pe care mi-l promisese cineva, fără să mai ascult nimic din ce se preda. Tot Mircea m-a scos din marasmul în care mă afundam tot mai mult pe zi ce trecea. Eram pe strada Republicii, ne plimbam în spatele uneia cu picioare intelectuale, după spusele lui, când eu i-am băgat iar sub ochi lista infamă.

– Ei, fiţi-ar lista a dracului să-ţi fie! După ce că e o singură fata mai de doamne-ajută pe toată strada, şi pe aia o pierd din cauza listei tale tâmpite.

Cu o mişcare bruscă a rupt-o în bucăţele, apoi, de frică să nu i-o iau şi să o refac, i-a dat drumul în prima gaură de canal.

– Gata cu lista! Pune mâna şi citeşte ce-ţi place şi cititor vrei să ajungi, ci scriitor. Apucă-te şi scrie, că ai citit destul.

Am dat să-i răspund ceva, dar nu am mai apucat. Tocmai atunci au prins a răsuna fluierături din toate părţile şi miliţieni au blocat capetele străzii şi ieşirile laterale

cum numai în filmele cu nazişti mi-a fost dat să mai văd. „Razie, razie“, am auzit şoptindu-se şi vreo câţiva mai pletoşi s-au făcut nevăzuţi prin curţi şi ganguri. M-am uitat spre Mircea, dar şi el era la fel de nedumerit ca şi mine. La ieşirea de pe stradă am fost legitimaţi şi lăsaţi să trecem fără nici o vorbă, dar, curioşi, am rămas la oarecare distanţă să privim: se primiseră ordine stricte de sus, iar pletoşii şi cei fără legitimaţii de serviciu erau îmbarcaţi în dubele care aşteptau în apropiere. Începuse, se pare, revoluţia culturală, dar în Petroşani ajunsese numai braţul ei înarmat cu foarfece, iar în lunile care au urmat, pe galeriile minei Dâlja, unde făceam practică, au început din ce în ce mai des să apară tineri tunşi chilug. Erau dintre cei prinşi în raziile care acum se succedau aproape săptămânal, şi unul dintre ei mi-a spus că la miliţie a fost întrebat franc: „Vrei un an de puşcărie, pe care o să-l petreci în mină fără salariu, sau te angajezi de bunăvoie vagonetar şi iei patru mii pe lună salariu?“."

Tinerele care îndrăzneau să se plimbe pe stradă seara erau suspectate că ar practica prostituţia şi săltate la fel de repede dacă nu îşi puteau motiva prezenţa acolo; şi la staţiile de selecţie a cărbunelui era criză de mână de lucru, iar acolo puteau munci şi femeile, dar nu voia nimeni să se angajeze, pentru că era chiar mai rău decât în mină. Fără o legitimaţie, degeaba încercai să-ţi motivezi prezenţa pe strada Republicii – numai acolo aveau loc raziile şi numai seara; dar de unde legitimaţie de angajată la o femeie din Petroşani, pentru că nu exista nimic de lucru pentru ele şi majoritatea care găseau ceva de lucru erau bucătărese, vânzătoare, chelneriţe sau taxatoare, şi uite-aşa s-au trezit o mulţime de casnice la staţia de selecţie.

La a patra sau a cincea razie de acest fel, totul devenise oarecum rutină, pentru că golurile din abataje se mai completaseră cât de cât. De asta am rămas uimit când am văzut în faţa noastră o fată de o frumuseţe rară. Nu-i vedeam decât părul lung, negru ca pana corbului, şi forma perfectă a corpului. Era singură şi de câteva ori când s-a întors să privească în vreo vitrină, deşi nu am zărit prea multe amănunte, mi-am dat seama că era frumoasă. Frumoasă cu adevărat, şi aerul părea că nu se îndură să se dea la o parte din calea ei, din dorinţa de a mai întârzia o clipă în preajma ei. De asta mă miram că era singură, şi i-am arătat-o lui Mircea:

– Uite la ea! Nici nu ştie ce o aşteaptă…

– Nu o aşteaptă nimic, ai să vezi, făcu el liniştit.

– De unde ştii? am întrebat eu curios, cu ochii la ea.

Mircea a dat din umeri.

– Am mai văzut-o într-o seară. Miliţienii i-au dat drumul fără să se uite măcar la ea.

A ezitat o clipă înainte de a continua:

– Îl ştii pe Petrescu de la Personal?

Petrescu de la Personal era un tânăr cam de vârsta noastră, cu care aranjam uneori pontajele noastre de practică în subteran. La semnul meu afirmativ, Mircea continuă:

– El mi-a spus că e fata securistului ăl mare de pe Valea Jiului.

Fiind o zonă cu peste o sută de mii de mineri, era clar că era înţesată de securişti – după un pic de antrenament îi recunoşteai imediat –, cum la fel de clar era că trebuia să aibă un şef, pe care în schimb nu îl cunoştea nimeni. Abia la revolta din 1977 legenda lui a mai pierdut din aură după ce a luat şi el bătaie de la minerii înfuriaţi, la fel ca ceilalţi activişti de partid care s-au băgat în seamă pe acolo.

Mircea privi cu băgare de seamă în urma ei.

– Unii spun că de fapt ar fi Vâlva Băilor…

Am dat din umeri fără să îl bag în seamă. La 20 de ani şi zece-douăzeci de zile de minerit, era greu să crezi în Vâlva Băilor, cum era greu să crezi şi în Iele. După cum nu puteam crede nici în legendele care spuneau că în anumite locuri din oraş, din anumite beciuri sau din unele clădiri părăsite, se putea ajunge direct în abataje. Dar se pare că în Ursitoare credeam, după câte strădanii depuneam ca să ajung scriitor. Era o contradicţie, dar ce-mi păsa mie pe atunci de aşa ceva? Şi abia mult mai târziu am citit în *Micile poeme în proză* ale lui Baudelaire fraza cea mai profundă pe care a scris-o un om modern despre Satana: „Cea mai frumoasă şiretenie a diavolului constă în a ne convinge că el nu există“.

Ne-am apropiat de capătul străzii aproape o dată cu fata, pentru că mergea mai încet decât noi. Unul dintre miliţienii tineri care barau strada a oprit-o şi a vrut să-i ceară actele, când locotenentul care stătea puţin mai la o parte a strigat la el:

– E în regulă, poate să treacă!

Milițianul s-a dat la o parte, iar ea, cu un aer nepăsător, a trecu ca o regină printre ei. M-am strecurat şi eu după ea: fiind în uniformă – da, studenţii şi studentele de la Institutul de Mine erau obligaţi până în anul cinci să poarte uniforme şi chipiu , – nu mi se mai cerea în ultimul timp nici un fel de legitimaţie, convinşi că până la urmă tot în mină voi ajunge. L-am auzit pe Mircea cum mă striga, dar nu l-am băgat în seamă şi m-am ţinut aţă după ea. Am ajuns-o cam în dreptul parcului, pe sub castani, nu pentru că aş fi mers mai repede ca ea, ci pentru că s-a oprit, s-a întors spre mine şi m-a aşteptat:

– Vrei să mă întrebi ceva?

Avea ochii negri şi migdalaţi, tenul măsliniu şi un trup superb. Buzele îi erau roşii fără nici un pic de ruj pe ele, ca şi cum tocmai le-ar fi muşcat înainte de a-mi vorbi. Am rămas cu ochii la ele şi, în loc să se supere pe tăcerea mea prelungită, a zâmbit dezvelind un şir alb de dinţi ascuţiţi.

– Ei? m-a întrebat ea într-un târziu. Ştii să vorbeşti?

Am tresărit şi am răspuns:

– Da, voiam să ştiu, pe tine de ce nu te-au oprit miliţienii?

A zâmbit şi mai larg şi m-a luat de braţ.

– Tu ai văzut cum arăt? Cum crezi că ar putea să oprească o fată ca mine?

– Glumeşti… Nu-i prea interesează pe ei cum arată cineva.

S-a posomorât puţin.

– Aşa este, dar cine ştie de ce?

Apoi privindu-mă mai bine mă întrebă:

– Ai bani să mergem la un film?

Mi-am pipăit grăbit mărunţişul din buzunar.

– Am, am spus triumfător.

Mai rula un singur film, cel de la ora nouă, când de obicei în sală erau numai câteva cupluri de îndrăgostiţi care se pipăiau la adăpostul întunericului.

Înainte de a intra în sala întunecoasă şi igrasioasă a cinematografului, am aflat că o chema Gina. Şi înainte de a merge mai departe trebuie să mai povestesc ceva. O întâmplare pe care, cel puţin cât am stat în Petroşani, m-am ferit să o povestesc cuiva. Asta pentru că, dacă se făceau tot felul de excepţii în ceea ce priveşte calitatea forţei de muncă angajate în subteran, la un singur capitol nu se făcea nici un rabat: integritatea

psihică. Cam o dată pe an se făcea un control foarte serios, pentru că, spre deosebire de alte locuri de muncă, în mină există o interdependenţă maximă între lucrători. Un om distrat care aprinde o ţigară în subteran, dacă provoacă o explozie, nu se duce dracului numai el, ci toţi cei aflaţi în jurul lui şi, poate cel mai important lucru, investiţiile de miliarde de lei făcute în infrastructura minei. Oameni la o adică mai găsea partidul să bage în subteran, tocmai am văzut cum brevetase o metodă, dar materialele distruse în explozie distruse rămâneau, aşa că securiştii erau îndemnaţi să raporteze nu doar manifestările contra regimului, ci mai ales maniile şi ciudăţeniile, pentru că nu chiar toate se puteau descoperi la o vizită medicală. Interesant mi se părea că pe cei care erau prinşi cârtind împotriva regimului îi băgau în mină. Dar nu am aflat niciodată ce se întâmpla cu minerii care cârteau împotriva regimului. Unde îi mai băgau? Îi lăsau mai departe să cârtească în voia lor? Le schimbau locul de muncă? Habar nu am, pentru că „sejurul"meu prin mină a fost prea scurt ca să-i pot afla toate dedesubturile. Eram obligaţi de programa facultăţii să facem anual un anumit număr de ore de practică în subteran. Şi nu prea era loc de întors aici, pentru că în subteran nu se putea intra decât dacă aveai asupra ta mască de gaze şi lampă electrică. Aşa că fiecare persoană care intra în mină lăsa la lămpărie marca – o bucăţică mică de tablă pe care scria numărul de marcă şi numele tău – şi lua lampa şi masca de gaze. Datele erau notate foarte exact, aşa că se ştia în fiecare moment al zilei cine este în mină şi mai ales cât a stat. Petrescu de la Personal ne mai ajuta cât de cât, dar numai pe noi, studenţii. Paranoia asta a partidului – în cazul unui accident sau sabotaj, putea în orice moment să ştie cine a fost în tot acel timp în subteran şi cine nu – prindea bine uneori. Acumulatorii lămpii ţineau numai 12 ore, apoi trebuia pusă la încărcat. Dacă cineva lipsea mai mult de atât era clar că se întâmplase ceva cu omul respectiv şi erau anunţate echipele de salvatori, care plecau în căutarea lui. Erau găsiţi astfel oameni leşinaţi, intoxicaţi de gaze sau pur şi simplu loviţi de căderea unei pietre, sau mineri care fuseseră blocaţi şi în imposibilitate să iasă afară. Din acest motiv, cea mai mică formaţie de lucru avea în componenţă cel puţin doi mineri, pe considerentul că dacă unul păţeşte ceva celălalt anunţă salvatorii. Exista o singură excepţie de la această regulă: gazatorii. Erau oameni bătrâni, în general mineri ieşiţi la pensie sau dintre cei accidentaţi uşor care încă se mai puteau deplasa, şi care cu un detector portabil de gaze treceau la nişte ore bine fixate prin anumite galerii, în general cele părăsite, şi notau într-un carnet

concentraţia de gaz metan. Tot pentru siguranţa faptului că au fost într-adevăr acolo, pe o tablă aflată în capătul galeriei trebuiau să-şi scrie numele şi ora când măsuraseră metanul. Ei, o asemenea meserie mi-ar fi plăcut şi mie chiar dacă era plătită numai pe jumătate din cât lua un miner adevărat. Întotdeauna mi-a plăcut singurătatea, iar plimbatul de unul singur prin galeriile umede şi slab luminate îmi dădeau în mod curios un fel de senzaţie de libertate şi în ritmul monoton al paşilor mei mă puteam gândi în linişte la toate. Nu simţeam nici apăsarea galeriilor al căror tavan era la numai o jumătate de metru deasupra capului meu şi nu auzeam nici scrâşnetele muntelui care, sfâşiat de oameni, încerca să îşi astupe rănile interioare apăsând asupra lor şi făcând să înflorească stâlpii de susţinere din lemn.

De câteva ori l-am însoţit în astfel de lungi escapade pe nea Gigi, un miner bătrân care îşi pierduse în tinereţe aproape toată palma dreaptă într-o explozie şi de atunci făcea pe gazatorul. Se lăuda că ştie mina mai bine ca oricare altul şi nu aveam nici un motiv să nu-l cred: după 20 de ani de străbătut în bună voie galeriile, era şi cazul. După ce l-am însoţit de câteva ori ascultându-i poveştile, l-am rugat să mă lase să mă duc singur la capătul îndepărtat al unei galerii, pentru că el mereu se văita de dureri de picioare. A fost greu să mă lase prima dată, pentru că apoi chiar el mă îndemna mereu să plec, în timp ce mă aştepta lângă puţ, descălţându-se de cizme şi masându-şi, cu gemete de durere, picioarele umflate.

Când s-a întâmplat ceea ce vă povestesc era cam a şasea sau poate a şaptea oară când mergeam singur. Am plecat chiar după intrarea în şut, pe la vreo şapte, să aibă timp nea Gică să-şi facă şi el restul rondului, pentru că drumul dus-întors îmi lua aproape două ore. Cum să-i descriu o galerie cuiva care nu a fost niciodată într-o mină? E ca un tunel circular care în unele locuri are aproape doi metri diametru, dar în alte locuri apăsarea teribilă a muntelui asupra lui a lucrat în timp astfel că ici-colo s-a mai prăbuşit din tavan câte un bloc de piatră, grinzile de lemn cu care este armat au crăpat, iar presiunea le-a făcut să „înflorească“, cum spun minerii, adică miezul grinzii de lemn s-a transformat în aşchii subţiri care strălucesc asemenea unei flori în lumina palidă a lămpii. Trebuia să notez şi asemenea lucruri, pentru că prea multe grinzi înflorite pe o galerie semnalau o posibilă prăbuşire, semn că vremelnica lucrare a omului ceda în cele din urmă în faţa muntelui. Pe mijlocul galeriei era o cale ferată cu ecartament îngust, iar pe părţile laterale

mergeau conducte groase de aer comprimat, curent electric, apă şi uneori un fir subţire de telefon. În galeriile vechi mai ales, de grinzile tavanului se agăţau pânze subţiri ca de păianjen, dar nu erau de păianjen, pentru că niciunul nu ar fi găsit cu ce să se hrănească acolo. Erau pânze, şi gata. Bănuiesc că nu vreo insectă era ceea ce le producea, ci era ca şi cum timpul însuşi şi-ar fi ţesut pânzele pe acolo, prin surpăturile pe unde mă plimbam eu alene gândindu-mă la de toate şi la nimic. Atunci, în ziua de care vă povestesc, mergeam ca şi altădată fără nici o grijă: mereu mi s-a atras atenţia că mina nu este un loc unde să visezi, dar galeriile aste unde mă trimitea nea Gică singur chiar erau sigure.

Când să ajung aproape de capătul galeriei, am văzut în depărtare o lampă desenându-şi în întuneric sinusoida. Când merge, un miner îşi ţine cordonul electric al lămpii petrecut pe după gât, iar când este departe nu se vede decât ca un punct palid de lumină care se mişcă aproximativ în forma unei sinusoide văzute din faţă: sus, jos, în funcţie de cât de tare merge omul respectiv. Mi se mai întâmplase şi altădată să întâlnesc oameni în drumurile mele. Ori erau tot gazatori, ori erau topografi sau artificieri, ori mineri care se grăbeau spre ort după ce întârziaseră afară să ascută burghiele pentru perforat. De obicei spuneam un scurt „Noroc bun!“; mi se răspundea la fel şi ne vedeam, fiecare, de treaba noastră. Nu mi s-a părut nici acum nimic ciudat până când lumina s-a mai apropiat: acum venea drept spre mine fără să se mişte nici un pic, nici în sus, nici în jos. „Ce naiba poate fi asta?" m-am întrebat eu şi fără să vreau am încetinit pasul. Am mai făcut vreo zece, cel mult douăzeci de paşi, deja mă aşteptam în orice moment să văd faţa ciudatului miner, când dintr-o dată lumina s-a stins. Am mai făcut vreo câţiva paşi – deja ar fi trebuit să ajung acolo unde văzusem luminiţa stingându-se, dar acolo nu era nimeni. M-am dus mai departe, cu salopeta dintr-o dată rece pe spatele meu, am ajuns în capătul galeriei tot fără să întâlnesc pe nimeni, am semnat pe tablă mai repede ca oricând şi am tulit-o înapoi. Am ajuns la puţ, printre lumini şi oameni, tot fără să întâlnesc pe nimeni. Poate lui nea Gică i s-o fi părut ceva ciudat în purtarea mea, dar nu m-am întrebat nimic şi nici eu nu l-am mai rugat de atunci să mă lase să străbat singur galeriile vechi şi părăsite. Poate că ar trebui să explic puţin: o galerie înfundată cum era cea de la orizontul 425, unde am fost eu, e o galerie înfundată şi nimic mai mult. Nu dă în ea nici un suitor, nici un puţ de aeraj. La capătul galeriei era doar un zid de piatră unde se opriseră minerii din săpat, şi nimic mai mult. Cum să îmi explic, aşadar, ce se întâmplase acolo?

Luminescenţă naturală? Nu ţine. Vâlva Băilor? Spiritul meu cartezian refuză şi mai abitir o asemenea explicaţie. Am împins şi amintirea asta alături de multe altele undeva în adâncurile insondabile ale subconştientului, urmând să o scot numai atunci când voi avea nevoie de ea.

Se pare că aş fi avut nevoie de ea atunci, în seara când am intrat cu Gina la film. După cum am mai spus, era ora nouă seara şi prea puţine dintre perechile aflate în sală erau interesate de film. Sala era îngustă şi lungă, iar ieşirea în stradă se făcea pe lângă ecranul care lumina mat. Cele mai multe perechi abia au aşteptat să se stingă lumina şi au început o acţiune din care la mine nu ajungeau decât rezultatele sonore. Şoapte repede înăbuşite, chicote jenate atunci când plăcerea era învinsă de pudoare sau, mai spre sfârşitul filmului, chiar gemete gâtuite şi repede reprimate. Eu, lângă Gina, ascultam toate aceste zgomote şi după un timp mi-am făcut curaj şi am prins-o de mână:

– Am auzit că e un film de groază, i-am spus. Mai bine să te ţin de mână, în caz că ţi se face frică.

– Bine, mi-a spus ea, abandonându-şi fără nici un reproş mâna într-a mea, ca pe un obiect de care nu mai avea nevoie.

Au mai trecut câteva minute, şi eu, folosind mâna ei ca pe un cap de pod cucerit cu greu, am început să cuceresc tranşee după tranşee şi centimetru după centimetru din pielea ei mătăsoasă şi răcoroasă. Am ajuns într-un târziu, spre jumătatea filmului, să-i ţin braţul aproape de subsuoară, simţind cu degetele întinse spre ea asemenea unor pseudopode atente forma rotundă a sânului. A tresărit după un timp ca trezită din somn, a privit spre mine uimită, apoi cu un gest de supremă naturaleţe s-a descheiat la bluză, mi-a luat mâna şi mi-a aşezat-o calm peste unul dintre sânii ei. Până aproape de sfârşitul filmului am mai cucerit câteva mici tranşee pe care Gina părea că mi le abandonează neatentă, prinsă fiind de acţiunea filmului, pe care eu nici atunci nu l-am urmărit, şi nici acum nu mi-l amintesc. Aproape de final am simţit că mă prinde de mână şi că mă ridică de pe locul meu, mă scoate printre rândurile de scaune, apoi mă trage spre ecran. M-am lăsat condus de ea în faţă – şi faptul că din sală nu s-a auzit nici o voce revoltată dovedea cât de urmărit era filmul. Am ajuns chiar lângă ecran; în faţa lui era o estradă măruntă, de unde se făceau uneori anunţuri; am urcat scările care duceau spre ea şi m-am oprit acolo

în lumina pâlpâitoare a aparatului de proiecţie. Pe ecran apăruse o vale înverzită şi un drumeag se pierdea în depărtări.

– Hai! mi-a spus Gina şi a mai făcut un pas spre ecran, în ecran; şi, deşi toate celulele corpului meu voiau să o urmeze, m-am tras înapoi cu atâta putere, încât am căzut dincolo de balustradă, în sală.

Când m-am ridicat din praful şi cojile de seminţe adunate acolo de generaţii de femei de serviciu, pe ecran se vedea genericul, iar în sală se aprindea treptat lumina. Gina nu se vedea nicăieri, iar cele vreo zece perechi cu priviri vinovate şi surâsuri palide s-au scurs încet pe lângă mine afară în aerul răcoros al nopţii, de parcă nimic mai firesc decât să vadă la sfârşitul filmului un băiat îngenunchiat în faţa ecranului.

Povestire din volumul « *Sapte flori erotice* » sub tipar la editura Vremea.